

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Papp Géza ügyvéd által képviselt felperesnek Kormányhivatala alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, mely perbe a felperes pernyertessége érdekében dr. Gál András István ügyvéd által képviselt és az alperes pernyertessége érdekében dr. Nagyné dr. Maczó Ágnes ügyvéd által képviselt beavatkozók beavatkoztak, a Fővárosi Bíróság 2010. július 1. napján kelt 5.K.32.541/2009/17. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 18. sorszámon benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 5.K.32.541/2009/17. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesi beavatkozónak 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét, amelyet az alperes 2007. október 15. napján kelt 81-1304/2007. számú határozatával helybenhagyott, I/822/3/2007. számú és a hrsz alatti ingatlan tulajdonosait az ingatlanon (a tetőszerkezetben, a padlásfödémbe, a külső lépcsőben, a tűzfalban, a kéménypillérekben és a szennyvíztárolónál) kialakult életveszélyes állapot azonnali hatályú, de legkésőbb 48 órán belüli megszüntetésére, valamint a teljes építmény állapotáról készített szakértői vélemény 15 napon belüli elkészítésére kötelező elsőfokú határozat ellen nyújtott be, kérve a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú építésügyi hatóság új eljárásra kötelezését.

A bíróság megállapította, hogy az építési hatóság az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 47.§ (2) bekezdés d) pontja és 51.§ (1) bekezdése alapján törvényesen kötelezte a felperest és a további tulajdonosokat az ingatlanukon kialakult életveszélyes állapot megszüntetésére, mert az életveszélyes helyzet fennállását igazolta a helyszíni szemlén készült jegyzőkönyv, az ott készített fényképfelvételek, továbbá a felperesi beavatkozó az életveszélyes állapotot elismerő nyilatkozata. Rámutatott arra, hogy a felperes azon állítását, miszerint az életveszélyes helyzet nem áll fenn, nem bizonyította. A határozat törvényessége szempontjából irrelevánsnak tekintette azt, hogy az ingatlan lakott vagy sem, így e körben a felperes által felajánlott bizonyítást (a tanúk meghallgatását) mellőzte. A felperes eljárási kifogásait nem találta alaposnak tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 90.§ (4) bekezdése alapján a helyszíni szemle az ingatlan tulajdonosainak értesítése nélkül is megtartható volt, és megállapította azt is, hogy az ügyfél nyilatkozatának megtételére jogosult, azt azonban a hatóság nem minden esetben köteles beszerezni.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és új határozat meghozatalát kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Ket. 50.§ (1) bekezdését, 56-57.§-át, 57/A.§ (3) bekezdését, 51.§ (1) bekezdését, mert a hatóság a tényállást nem tisztázta, a tulajdonosoknak a helyszíni szemléről értesítést nem küldött ki és számukra nem biztosította az eljárás során a nyilatkozattétel lehetőségét. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a gazdaságosság szempontjait nem vette figyelembe, és nem értékelte azt sem, hogy a bérlők ténylegesen nem laknak az ingatlanban, ezért az életveszélyes állapot nem áll fenn. Álláspontja szerint a határozatot azért sem lehetett volna törvényesnek minősíteni, mert az életveszély elhárításának módját a hatóság nem határozta meg és a teljesítés határidejét is oly módon állapította meg, hogy az a gyakorlatban kivitelezhetetlen.

Az alperesi beavatkozó a felülvizsgálati tárgyaláson tett nyilatkozatában a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felperesi beavatkozó és az alperes a felülvizsgálati eljárás során nem tett nyilatkozatot.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 275.§ (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítélet és nem a közigazgatási határozat(ok), a peres eljárás és nem a közigazgatási hatósági eljárás(ok) törvényességét vizsgálja. Tekintettel arra, hogy a bírósági eljárás szabályait a Pp., míg a hatósági eljárásra vonatkozó előírásokat a Ket. tartalmazza, az elsőfokú bíróság eljárása és a jogerős ítélet - alkalmazás hiányában - nem sértheti a Ket. rendelkezéseit. Ez okból a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati érvelését úgy értelmezte, hogy a felperes kifogása szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítás szabályait - a tényfeltárással és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályokat - sértette meg, amikor nem találta megalapozottnak eljárásai kifogásait és az életveszélyes helyzet fennállását bizonyítottnak találta.

Az elsőfokú bíróság eljárása során a Pp. 206.§ (1) bekezdésében foglalt szabályokat nem sértette meg, mert a releváns körülményeket feltárta, a rendelkezésre álló tényeket, körülményeket egyenként és összességében értékelte és ez alapján megalapozott döntést hozott, melyet kellő mértékben indokolt.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 324.§ (1) bekezdése folytán a közigazgatási perekben is alkalmazandó Pp. 164.§ (1) bekezdésére utalással helyesen állapította meg, hogy a perben a bizonyítás terhe a felperesen volt. A felperesnek a kereseti kérelme alátámasztásaként az elsőfokú eljárásban bizonyítania kellett volna azt, hogy a Budapest, Zay utca 12. szám alatti ingatlanon álló épület nem életveszélyes, ezért sürgősségi és törvénysértő annak elhárítására irányuló hatósági kötelezése. A felperes azonban állítását nem bizonyította, így az elsőfokú bíróság a bizonyítás elmaradását a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján törvényesen értékelte a terhére, és cáfolat hiányában a helyszíni ellenőrzés során tett hatósági megállapításokat, az elkészített fényképfelvételeket, valamint az egyik tulajdonostárs, a felperesi beavatkozó életveszélyt elismerő nyilatkozatát okszerűen fogadta el az életveszélyes helyzet fennállását igazoló bizonyítékoknak.

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelésébe tartozó kérdés - így a bizonyítás eredményének értékelése - általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és átértékelésére. Felülmérlegelésre csak kivételes esetben kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve a jogerős ítélet logikai ellentmondást tartalmaz. Az elsőfokú bíróság jogerős ítélete felülmérlegelésre okot adó hibában a fentiekre tekintettel nem szenved, ezért a Legfelsőbb Bíróság nem látott indokot a bizonyítás eredményének újbóli értékelésére, így

az elsőfokú bíróság döntését e körben a felperes alaptalanul kifogásolta.

A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a bíróság ítélete azért is törvénysértő, mert a hatósági kötelezés nem pontos és tarthatatlan végrehajtási határidőt állapít meg, amely körülményt az elsőfokú bíróság nem vizsgálta. Ez az érvelés két okból sem képezheti a felülvizsgálat tárgyát. A felperes e hivatkozása a keresetlevélben nem szerepelt, azt az elsőfokú bíróság el sem bírálhatta, mely okból e kérdésre a jogerős ítélet ki sem terjed, ezért az a jogerős ítélet törvényességére szorítkozó felülvizsgálat körén kívül esik. Ezen túlmenően a felperes a Pp. 335/A.§ (1) bekezdése alapján az első tárgyalás befejezéséig egészítheti, módosíthatja a kereseti kérelmét, így a felülvizsgálati eljárásban új indokokra hivatkozással már nem lehet vitatni a közigazgatási határozat törvényességét.

A felperes a Pp. 272.§ (2) bekezdés rendelkezése ellenére pontosan nem jelölte meg, hogy milyen okból vitatja a jogerős ítéletnek az eljárási kifogások - helyszíni szemléről történő értesítés elmaradása, nyilatkozattételi jog biztosításának hiánya - körében tett megállapításait, így ezekkel a Legfelsőbb Bíróság érdemben nem tudott foglalkozni, kizárólag azt állapíthatta meg a Legfelsőbb Bíróság, hogy önmagában az eljárási szabálysértésre történő kereseti hivatkozás a határozat hatályon kívül helyezéséhez nem vezethet, ha elmarad annak valószínűsítése, hogy a hatóság mulasztása az ügy érdemi elbírálását is befolyásolta. Perbeli esetben a tényfeltárássra sor került, a felperes az ellenkező tények bizonyítását meg sem kísérelte, így az Étv. 47.§ (2) bekezdés d) pontja alapján el kellett rendelni az életveszélyes állapot megszüntetését, és erre az Étv. 51.§ (1) bekezdése alapján a tulajdonosokat kellett kötelezni.

Az elsőfokú bíróság indokoltan nem vizsgálta, hogy a perbeli ingatlanban a bérlő életvitelszerűen ott lakik vagy sem, mivel a határozati kötelezésnek a jogalapját az épület életveszélyes állapota, az életet, egészséget és a köz-, valamint vagyonbiztonságot veszélyeztető helyzet fennállása, továbbá ennek a helyzetnek megszüntetésére vonatkozó kifejezett törvényi rendelkezés képezte, a kötelezettek személyét pedig a tulajdonosi minőség határozta meg. A bérleti jogviszony fennállása körében felhozott valamennyi kérdés a hatósági eljárás, és így a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában folyt eljárás kereteit is meghaladta.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesi beavatkozónak az ügyvédi képviselettel a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeit, melynek összegét a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003.(VIII.22.)IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alapján állapított meg. Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért e körben a határozathozatalt a Pp. 78.§ (2) bekezdése alapján mellőzte a Legfelsőbb Bíróság.

A felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles viselni az 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdése szerinti mértékű felülvizsgálati illetéket.

Budapest, 2011. szeptember 28.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró

Dr. Tóth